

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

13 juni 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de subsidiëring van kleinschalige waterzuivering

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over uitdagingen gemeentelijk rioleringsnet

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het beleid in verband met de gemeentelijke rioleringen

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het sluitingsscenario voor de Isvag-verbrandingsoven

Vraag om uitleg van de heer Paul Wille tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het verlenen van vergunningen voor bedrijven met paarden

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over vliegtuiglawaai

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 13 juni 2002

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.38 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de subsidiëring van kleinschalige waterzuivering

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verfaillie tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de subsidiëring van kleinschalige waterzuivering.

De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, waterzuivering is één van de prioriteiten van het Vlaams beleid. Woningen die ook op termijn niet zullen kunnen aansluiten op het openbaar rioleringsnet of op een systeem van collectieve zuivering, zijn verplicht tegen eind 2005 hun afvalwater individueel te zuiveren.

Er zijn ook heel wat artikels in de pers verschenen over de rol van Aquafin. Die zou zoveel mogelijk buizen willen leggen en collectoren willen bouwen zonder dat dit financieel te verantwoorden valt. Ik zal daar echter straks op terugkomen tijdens de vragen van de andere collega's over het gemeentelijk rioleringsnet.

Om de verplichting financieel te bevorderen kent het Vlaams Gewest een maximale premie toe van 1.000 euro per installatie. Deze subsidie kan echter nooit hoger zijn dan de door de gemeente toegekende subsidie. Concreet betekent dit dus dat indien de gemeente beslist om geen subsidie toe te kennen, de inwoner helemaal in de kou staat, want dan krijgt hij ook geen subsidie van de Vlaamse overheid.

Meestal is er een direct verband tussen de financiële toestand van de gemeente en het aantal woningen die zelf dienen in te staan voor hun zuivering. Veel plattelandsgemeenten, zoals Alveringem, Vleteren en Lo-Reninge, hebben geen overschot aan financiële middelen en worden gekenmerkt door veel woningen in het buitengebied, woningen die dus zelf moeten instaan voor hun zuivering. Daarom zou het wenselijk zijn dat de subsidie van het Vlaams Gewest kan worden toegekend, los van de subsidie van de gemeente.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van voormelde problematiek ? Waarom werd de subsidie van het Vlaams Gewest destijds gekoppeld aan de subsidie van de gemeente ? Ziet u een mogelijkheid om de subsidies los te koppelen ? Zo ja, welke stappen zult u hieromtrent nemen ? Zo neen, wat is uw voorstel ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Verfaillie, ter verduidelijking wil ik zeggen dat uw vraag eigenlijk over de IBA's gaat. Dat zijn geen vormen van kleinschalige collectieve waterzuivering, maar betreffen de individuele behandeling van huishoudelijk afvalwater. In Vlarem is nu al verplicht om individueel water te zuiveren als de woning in zone C valt. Voorlopig worden ook septische putten erkend als een manier van zuiveren.

Ik ben uiteraard op de hoogte van de problematiek van de sanering van de individuele lozingen, de relatie met de verstedelijkingsgraad van de gemeente en de rol van het gewest hierin. Om deze redenen heb ik in het samenwerkingsakkoord met de gemeenten specifiek de mogelijkheid opgenomen om de aanleg van een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater te ondersteunen. Hiermee bevestigt het Vlaams Gewest zijn aandeel in de verantwoordelijkheid in de ruimtelijke ordening en de gevolgen hiervan op milieugebied.

Dua

De gewestelijke subsidie voor IBA's dateert van 1997. Toen werd die – samen met de subsidie voor hemelwaterputten – ingeschreven in het gemeentelijk milieuconvenant. Een belangrijk uitgangspunt voor de koppeling ligt in het feit dat naast het Vlaams Gewest, ook gemeenten een belangrijk aandeel hebben in de ruimtelijke ordening en de inrichting van het buitengebied. Het is u niet onbekend dat bepaalde gemeenten soms al te kwistig omsprongen met het toekennen van bouwvergunningen en verkavelingsaanvragen in het buitengebied. Om daarentegen gemeenten met een goed ruimtelijk ordeningsbeleid niet te bestraffen voor het hanteren van strikte regels, moest niet alleen het Vlaams Gewest de lasten van zijn ruimtelijk beleid dragen, maar ook de betrokken gemeenten.

Naast deze veeleer principiële reden zijn er ook nog andere redenen die te maken hebben met het stimuleren van een beleidsprincipe. De koppeling heeft immers een belangrijk sensibiliserend effect op lokale overheden. Aangezien het instrument milieuconvenant bekend en ingeburgerd was bij iedere gemeente, was het ook het ideale kanaal om de gemeenten te laten nadenken over de nood aan individuele zuiveringen binnen hun grondgebied en om hen daar een actief beleid rond te laten voeren.

Anderzijds heeft de koppeling van beide subsidies ook te maken met het controle-aspect. Aangezien de gemeente de best geplaatste instantie is om te oordelen of een IBA aangewezen is op een bepaalde plaats of om de controle ter plaatse uit te voeren, werd de gemeente ook betrokken in de procedure voor het verlenen van de gewestelijke premie. De meeste gemeenten waren hiermee reeds vertrouwd door hun betrokkenheid bij de procedure voor de vrijstelling van de afvalwaterheffing voor zelfzuiveraars. Het gaat dus duidelijk om de responsabilisering van de gemeenten. Ik voeg hier nog aan toe dat dit voor het Vlaams Gewest zelf nagenoeg onhaalbaar is omdat we hier te maken hebben met een systeem op het niveau van elk individueel huis. Met een dergelijk systeem is het noodzakelijk de gemeenten voor 100 percent in te schakelen. Het is precies om die reden dat we gebruik hebben gemaakt van het gemeentelijk kanaal.

Omwille van de hoger vermelde redenen werd vorig jaar beslist om de bestaande regeling over te nemen in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten. Hierbij werd dus duidelijk de keuze gemaakt om beide subsidies te blijven koppelen.

Een en ander kan ook gezien worden als een soort bijdrage die we van de individuele burger vragen omdat hij zelf gekozen heeft geïsoleerd in de open ruimte te gaan wonen.

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord dat me echter helemaal niet voldoet.

Het gaat er niet om of de gemeenten in het verleden al dan niet een goed beleid op het vlak van ruimtelijke ordening hebben gevoerd. Voor de wet van 1962 mocht immers overal worden gebouwd, zelfs zonder toestemming van de gemeente.

Uzelf woont in Gent. U kunt de problematiek van Gent echter niet vergelijken met die van bepaalde Westhoekgemeenten waar soms meer dan 50 percent van de woningen in buitengebied gelegen is.

Ik ga er tot op zekere hoogte mee akkoord dat gemeenten beloond moeten worden voor een goed beleid inzake ruimtelijke ordening en dat particulariseren, die ervoor gekozen hebben geïsoleerd in het buitengebied te gaan wonen, een bijkomende financiële inspanning moeten leveren. U moet er wel rekening mee houden dat het decreet van 1997 dateert. Ik beschouw het dan ook als een vorm van discriminatie indien een gemeente om financiële redenen beslist niet in het systeem te stappen. Sommige gemeenten uit mijn streek hebben een begroting van amper 2,5 miljoen euro. Voor hen is het financieel onmogelijk in dat systeem te stappen. Daarom moeten die subsidiesystemen worden losgekoppeld en moeten de burgers uit de armere gemeenten aanspraak kunnen maken op een vergoeding van het Vlaams Gewest.

Tot slot wil ik erop wijzen dat het de wet van 1962 is die van toepassing is, en niet het beleid dat door de gemeenten werd gevoerd.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Bij de samengevoegde vragen over de gemeentelijke riolering zullen we uitgebreid ingaan op de zonering. Van die zonering wordt momenteel werk gemaakt. Uit een en ander blijkt nu reeds dat het aantal woningen dat uiteindelijk tot IBA's verplicht zal worden, vrij beperkt is.

Wat het financiële aspect voor de lokale besturen betreft, zal het aanleggen van rioleringen naar dergelijke huizen de gemeenten veel meer kosten dan

Dua

het installeren van een subsidiereglement via hetwelk zij steun verlenen aan de individuele burgers. Op een bepaald ogenblik zal dus een opportuïteitskeuze gemaakt moeten worden waarbij men zich de vraag zal moeten stellen wat duurder is : het voorzien in collectieve voorzieningen of het voeren van een stimulerend beleid door de overheid – in de vorm van een samenwerking tussen gemeente en gewest – ten aanzien van de individuele behandeling.

Ik hoop dat uw vraag niet als teneur heeft dat overal rioleringen aangelegd moeten worden.

De heer Jan Verfaillie : Mevrouw de minister, het gaat zeker daar niet om. Voor woningen die totaal geïsoleerd liggen, moet men inderdaad geen rioleringen aanleggen. Mijn vraag handelde over de keuze van bepaalde gemeenten om helemaal niets te doen : geen riolering aanleggen en geen subsidie ter beschikking stellen omdat dit financieel niet haalbaar is.

De voorzitter : Mijnheer Verfaillie, u bent geen vast lid van deze commissie. Ik kan u verzekeren dat de filosofie van de waterzuivering goed in elkaar zit en verwijs daarbij naar de responsabilisering van de gemeentebesturen op het eerste niveau. Zonder de gemeentebesturen – bijvoorbeeld via stimulanzen – zullen we nooit in de waterzuivering slagen. Geen enkele gemeente heeft het alibi om enkel nog asfalt te leggen omdat dit goed staat voor de volgende verkiezingen, en dus geen aandacht te besteden aan de problematiek van de rioleringen en van de waterzuivering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over uitdagingen gemeentelijk rioleringsnet

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het beleid in verband met de gemeentelijke rioleringen

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Decaluwe tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en

Landbouw, over uitdagingen gemeentelijk rioleringsnet, en van de heer Lachaert tot minister Dua, over het beleid in verband met de gemeentelijke rioleringen.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, deze vragen werden reeds geruime tijd geleden ingediend en ondertussen hebben we daarover in de pers reeds een en ander kunnen vernemen.

Het uitgangspunt is nog altijd de studiedag die Vlario heeft georganiseerd als overkoepelende vereniging voor publieke en particuliere deskundigen in waterbeleid. Er ging toen enorm veel aandacht uit naar de problematiek van de verdere uitbouw van het gemeentelijk rioleringsnet en het geïntegreerd afvalwaterbeleid. Tijdens de studiedag werden hieromtrent een aantal nieuwe ideeën gelanceerd om de financiering en de versnelde uitbouw van het gemeentelijk rioleringsnet mogelijk te maken.

Het staat hoe dan ook vast dat de financiële middelen van de gemeenten onvoldoende zijn. Om de noodzakelijke rioleringen aan te leggen, is er toch nog altijd een bedrag van 6,5 miljard euro nodig. Als we het huidige gemeentelijke investeringsritme bekijken en als we dit toetsen aan de deadlines die door Europa worden opgelegd, dan moeten we eerlijkheidshalve toch stellen dat het bijzonder moeilijk, zo niet onmogelijk, wordt om de vooropgestelde data en normen te halen.

Daarom worden er ook andere uitwegen gezocht. Het gaat hier overigens om een sector die financieel lucratief kan zijn. Het hoeft dan ook weinig verbazing te wekken dat Aquafin, de drinkwatermaatschappijen en buitenlandse holdings zich blijkbaar steeds meer manifesteren om een deel van die problematiek naar zich toe te trekken.

Om de inkomsten van de gemeenten op te krikken en de investeringen in nieuwe rioleringen mogelijk te maken, wordt onder meer het instrument van het rioolrecht naar voren geschoven. Het uitgangspunt van het rioolrecht is dat de vervuiler en de verdunner betalen. Dit impliceert dat burgers die hemelwater afkoppelen van hun afvalwater, beloond worden en minder heffing zouden moeten betalen.

Bij nieuwbouw en vernieuwbouw is de aanleg van een hemelwaterput reeds verplicht. Het knelpunt blijft de afkoppeling van de bestaande woningen. Bovendien blijkt uit een enquête van de VMM dat

Decaluwe

er naast de praktische hinderpalen ook sprake is van maatschappelijke weerstand bij de burgers rond de problematiek van de afkoppeling.

Hoe dit rioolrecht geïnd zou moeten worden, is ook na deze studiedag wat onduidelijk. Sommigen verdedigen de stelling dat de drinkwatermaatschappijen hiervoor de ideale partners zijn en dit recht via de drinkwaterfactuur kunnen innen. De inkomsten zouden dan kunnen worden doorgestort aan de gemeenten, die hiermee de verdere uitbouw van het rioleringsnet zouden kunnen bekostigen.

In dit concept zou de mogelijke rol van de drinkwatermaatschappijen zich echter niet tot de inning van de rioolrechten alleen beperken. De drinkwatermaatschappijen zouden ook kunnen instaan voor de aanleg en de exploitatie van de gemeentelijke rioleringen : door de levering van drinkwater aan de huishoudens, de terugname van het geloosde afvalwater en de levering van het gezuiverde afvalwater – door Aquafin – aan de industrie.

Daarom zijn deze drinkwatermaatschappijen, net zoals Aquafin, bijzonder geïnteresseerd in de toekomstige sanering van het buitengebied. Samen met de renovatie van de bestaande rioleringen – volgens de cijfers zou meer dan de helft van de bestaande rioleringen door lekken en instortingen in geen al te goede toestand verkeren – wordt dit de inzet voor een hevige strijd om marktaandeel te verwerven.

Mevrouw de minister, ik heb voor u de volgende vragen. Ten eerste, bieden alle gelanceerde ideeën inzake het rioolrecht en de participatie van de drinkwatermaatschappijen en Aquafin volgens u enige uitweg voor het gebrek aan financiële middelen voor de uitbouw van de gemeentelijke rioleringen ? Ten tweede, zijn deze ideeën inpasbaar in het afvalwaterbeleid van de Vlaamse regering ? Ten derde, moet er niet waakzaam worden opgetreden in verband met een mogelijke toekomstige concentratie van het Vlaamse afvalwaterbeleid in handen van buitenlandse holdings, zodat de burger hiervan op termijn niet de dupe wordt ? Ten vierde, hoe staat het met het masterplan voor de sanering van het afvalwater in het buitengebied ?

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb niet enkel het genoeg gehad op die Vlario-dag aanwezig te zijn geweest. Ik heb ook zelfs het genoeg gehad

het woord te mogen voeren, naast de heer Termont van de TMVW, de heer Bossyns van Aquafin en ingenieur Vandenbussche van de stad Aalst. De houding van al deze mensen wordt uiteraard – terecht – ingegeven vanuit een vorm van eigenbelang of vennootschappelijk belang. Ik heb ook al enkele keren de gelegenheid gehad om hierover met de minister te spreken. We moeten ons daar niet op doodstaren. We moeten immers nog altijd beginnen aan deze problematiek. Ik zal mijn uiteenzetting vanuit dat oogpunt houden.

De taakstelling van Aquafin en van de VMM is voldoende bekend. Ondanks de zeer hoge investeringen in waterzuiveringsstations, collectoren en riolen blijven de resultaten van de waterzuivering ondermaats. Een belangrijk gedeelte van de infrastructuur werd reeds gebouwd en de grote vraag is natuurlijk hoe het nu verder moet. Hoe moet het worden gefinancierd ? Hoe moet het worden georganiseerd in het buitengebied ?

De gemeenten zijn bevoegd voor de aanleg van de gemeentelijke rioleringen en voor de zuivering van afvalwater in kleinschalige waterzuiveringsinstallaties. Ze ondervinden veel problemen bij het uitvoeren van deze taken. Opdat de gemeenten echter zouden weten wat van hen verwacht wordt, moet het gewest zelf een duidelijke visie hebben op het waterzuiveringsbeleid, die visie reglementair verankeren en een duidelijke en toegankelijke planning opstellen.

Dit geldt des te meer als het waterzuiverings- of zuiveringsbeleid wordt ingebed in een visie van integraal waterbeheer. Als we het decreet integraal waterbeheer behandelen, moeten we daarover dus een visie hebben. Dit is in het verleden niet het geval geweest. De Vlaamse administraties en openbare instellingen moeten deze eenduidige visie ook verwerkelijken.

De discussie moet een duidelijk onderscheid maken tussen wat de gemeenten inhoudelijk aankunnen en de financiële middelen die voor die taken vereist zijn. Met een volwaardige financiële steun is heel veel mogelijk. Inhoudelijk moet het subsidiariteitsprincipe gelden. Wat het best op lokaal vlak gebeurt, moet daar ook gebeuren.

De collega's van CD&V wil ik erop wijzen dat aan het idee om via de watermaatschappijen te werken, het gevaar is verbonden dat de watermaatschappijen zullen aanduiden in welke straten van de gemeente riolen worden aangelegd of heraangelegd. Daarmee zou de gemeente haar autonomie kwijtspeelen inzake het leggen van prioriteiten.

Lachaert

Eender wie de taken oplegt, de gemeenschap zal ze altijd moeten betalen. De gemeenten moeten de tijd krijgen om kennis op te bouwen en nieuwe inzichten te ontwikkelen. De inschakeling van het afvalwaterbeleid in een visie en de uitvoering van het integraal waterbeleid vergen tijd, zowel op gemeentelijk als op gewestelijk niveau. Om hun verantwoordelijkheden te kunnen opnemen, moeten de gemeenten zich ook professioneel kunnen organiseren. Zeker in het licht van de waterproblematiek is het niet ondenkbaar dat de gemeenten in de toekomst meer zullen samenwerken. De watersystemen laten zich immers niet aan banden leggen door administratieve grenzen.

De afbakening van de zuiveringszones is van cruciaal belang, want die zorgt ervoor dat de gemeenten en de burgers eindelijk zullen weten waar ze aan toe zijn, nu en in de toekomst. De afbakening moet bovendien de toetsing aan de praktijk kunnen doorstaan. Voor heel wat dossiers is dit niet het geval. Er rest bijgevolg nog veel veldwerk op basis van de gedachtengang die nu door Aquafin wordt gevolgd. Voor 43 gemeenten werd al een masterplan opgesteld. Het gaat vooral over gemeenten waar leden van deze commissie gemeentelijke bevoegdheden hebben. Het hemdje is immers altijd nader dan het rokje. Nadat het masterplan is opgesteld, wordt het voorgelegd. Het is geen slechte zaak dat Aquafin een masterplan opstelt, dat het masterplan wordt gescreend door de VMM en dat daarna aan de gemeenten de tijd wordt gegeven om het plan in de praktijk te testen – het bevat immers nog heel wat fouten. Dit scenario ligt echter nog niet vast. Ik vraag u om dat te doen zodat elk niveau weet wat wordt verwacht.

Natuurlijk moet dat alles worden gekoppeld aan een investerings- en subsidiëringsprogramma. Voor mij hoeft er geen differentiatie in zones te komen volgens allerlei geleerde, wetenschappelijke en subtiele criteria, maar wel volgens de realistische en realiseerbare zuiveringsbehoeften. Alles moet klaar en duidelijk zijn. De afbakening van de zones waar nooit riolering zal komen en waar de particulieren zelf hun afvalwater moeten zuiveren, moet eerst gebeuren zodat de burgers die investeren in een individuele zuiveringsinstallatie, de kosten kunnen verantwoorden. Ook de certificering van de IBA's moet snel klaar zijn, want anders lopen de burgers het gevaar dure investeringen te doen die achteraf niet blijken te voldoen.

Naast de zuiveringszone, moet er ook een afvalwaterbehandelingsplan komen. Dat houdt in dat de

vuilvrachten moeten worden geïnventariseerd, dat systemen moeten worden gedimensioneerd, en dat afvalwater moet worden verzameld, getransporteerd en behandeld. De planning moet ook een duidelijk tijdschema bevatten. Er mag niet uit het oog worden verloren dat alle infrastructuur ook moet worden beheerd. Bouwen is immers een zaak, beheren is een andere. Om dit efficiënt te kunnen doen, zijn financiële middelen en kennis nodig. Intensieve steun is noodzakelijk.

De subsidiëring of financiering van infrastructuurwerken door het gewest moet eenvormig zijn, ongeacht wie investeert. In de bestaande situatie is de subsidie voor gemeentelijke werken ontoereikend. Er wordt immers alleen rekening gehouden met de kostprijs voor de aanleg van de riolering, maar niet met de kostprijs voor het openbreken en heraanleggen van de wegen. Het is bekend dat voor elke 100 frank (2,48 euro) investering 62 frank (1,54 euro) naar de riolering gaat en 38 frank (0,94 euro) naar de wegenwerken. Het gevolg hiervan is dat de prioriteit die aan de riolering van een straat wordt gegeven, in veel gemeenten niet afhangt van de noodzaak van een riolering, maar wel van de al dan niet gebrekkige staat van de weg.

Het totale subsidiebedrag is onvoldoende om alle aangevraagde projecten te betoelagen. Ook voor het onderhoud en de eventuele renovatie van het riolenstelsel moet een financieringssysteem worden ontwikkeld. De prioritaire overgangsmaatregel is het opheffen van de ongelijkheid in de financiering en subsidiëring van Aquafin en de gemeenten door het gewest. Dit kan door een integrale subsidie in te voeren, inclusief een deel voor de eventuele heraanleg van een weg via forfaitaire eenheidsbedragen, en door de optrekking van het totaalbudget van rioolsubsidies.

Een inventarisatie is pas zinvol als het gewest en de gemeenten over de vereiste instrumentaria beschikken. Ik zal hier niet te diep op ingaan, want dat zou ons te ver leiden, maar u weet dat het mijn stokpaardje is. In onze resolutie staat dat de gemeenten moeten beschikken over een hydronautische studie van de gehele oppervlakte van de gemeente en over een hydrologische studie voor een bepaalde oppervlakte ervan. Die studies zijn essentieel en moeten op topniveau 1 gebeuren, niet op niveau 4. Een algemene studie volstaat immers niet, er moet een detailstudie worden uitgewerkt. Pas daarna kent de gemeentelijke overheid de diepte van alle riolen en grachten, de volumes water die kunnen passeren, de plekken die overstromen, enzovoort. Het laten uitvoeren van de studies is vrij duur. Ik heb ze voor mijn gemeente,

Lachaert

Merelbeke, laten uitvoeren en ze kostten 18 miljoen frank (446.208 euro). Ik heb daarvoor geen subsidie ontvangen. Zonder die studies is er geen vertrekpunt voor de gemeentelijke benadering. Via de resolutie vraag ik u daarom om de studies op te leggen tegen een bepaalde datum en ze gedeeltelijk te subsidiëren. Het is immers het enige goede uitgangspunt voor de aanpak van de problemen.

Een andere kritiek is dat die mensen niet eens weten waar de eigen buizen liggen. Hoe zouden ze dan weten waar de riolering ligt ! Dat is een trieste vaststelling. Aquafin is ook zo gestart. Zij nam 10 jaar geleden twee criteria in aanmerking. Eerst vroeg ze zich af waar CD&V in de meerderheid was. Daarna zocht ze de laagst gelegen plaats in die gemeenten om de waterzuiveringsinstallatie te bouwen. Ik begrijp die argumentatie. Ik heb daar geen probleem mee. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Aquafin heeft daarna een zekere ervaring opgebouwd. Ze staat nu al veel verder. Severn Trent heeft bij de aanvang haar – beperkte – ervaring ingebracht. Nu neemt ze de knowhow van Aquafin over. Aquafin benadert de zaak nu op een veel correctere en wetenschappelijkere manier.

De heer Termont stort zich op het dossier zoals een stier op een rode lap. Het argument is dat de core business moet worden vergroot. Dat heeft natuurlijk niets te maken met de waterzuivering. Ik begrijp uiteraard de instelling van de watermaatschappij. Ik waarschuw echter de collega's van alle politieke partijen dat we voorzichtig moeten zijn. We zouden wel eens veel geld kunnen verliezen zonder dat we enig resultaat bereiken.

De RWZI (Rioolwaterzuiveringsinstallatie) valt onder de bevoegdheid van het gewest. De collectoren vallen onder de bevoegdheid van het gewest. Er is meer dan 50 percent gebouwd. Er wordt echter minder dan 50 percent gebruikt. Er is ongeveer 100 miljard frank (2,5 miljard euro) geïnvesteerd. Het klopt dus dat het rendement niet optimaal is. De reden daarvoor is niet alleen dat de constructies onder de grond liggen. Het is aan de gemeenten om op het net aan te sluiten. Dat kan als de prioriteiten op een correcte wijze worden vastgelegd. Op dat vlak is er een belangrijke taak weggelegd voor de VMM. Bij de subsidiëring van de gemeenten moet worden bepaald dat eerst de riolering moet worden gebouwd, zodat grote delen van de gemeente op de collectoren kunnen worden aangesloten. Op die manier moet het mogelijk zijn op

vrij korte termijn tot 75 percent van de oppervlakte waar er riolen zijn, te zuiveren.

Mevrouw de minister, wat is uw beleidsvisie op de taken van de diverse overheden – gewest en gemeenten – en instellingen – VMM en Aquafin – in verband met de algemene organisatie van de waterbeheersingsproblematiek, vooral in het buitengebied ? Daarover moet op zeer korte termijn duidelijkheid komen. Wat is de stand van zaken bij de onderhandelingen tussen het Vlaams Gewest en Aquafin ? Uiteraard is het zo dat als we iets vragen aan Aquafin, we hen ook iets moeten kunnen bieden. Wat kunnen we bieden ?

Ik heb vernomen dat er voor 300 miljoen euro aan subsidies zijn geblokkeerd. Indien dit klopt, dan zou dat een ramp betekenen voor de ontwerpers en ondernemers. Ik voorspel dat die markt volledig ineens zal storten. Mevrouw de minister, ik verwacht niet dat u me nu al antwoordt op deze laatste bemerking.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, iedereen weet dat het collecteren van afvalwater en de zuivering ervan tijdens de volgende jaren belangrijke investeringen vereisen. Dit is een van de grote uitdagingen waar we voor staan. Ook de onderhoudskosten inzake de aangelegde infrastructuur zal ongetwijfeld toenemen. De eerste rioleringen zijn immers dringend aan renovatie toe. Er worden reeds aanzienlijke bedragen geïnvesteerd.

Als we de collectoren versneld willen uitbouwen, dan zijn er bijkomende financiële middelen nodig. Wat het Riobesluit betreft, zitten we aan een bedrag van 2,7 miljard frank (67 miljoen euro). Dat is niet min. De Vlaamse regering doet dus effectief extra inspanningen. Bij de afgelopen begrotingsonderhandelingen is er voor wat het FEU (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven) betreft, nog in een aparte pot voorzien van 300 miljoen frank (7,4 miljoen euro) voor kleinschalige waterzuivering. We kunnen dus ook daaruit putten om de gemeenten te helpen ter zake initiatieven te nemen.

Nu duiken er inderdaad nieuwe opties op waarbij de drinkwatermaatschappijen zich willen toeleggen op de aanleg en exploitatie van rioleringen. Ze wensen daarbij een koppeling voor een rioolrecht om de financiering op te vangen.

Dua

In dat verband wil ik zeggen dat de gebruiker, die de vervuiler is, zal betalen. Als de gemeenten hun verantwoordelijkheid opnemen, dan zal de belastingbetaler ook moeten betalen. Ook de heer Lachaert vraagt dat. Alle actoren – de Vlaamse overheid, de gemeenten en de belastingbetalers – zullen extra inspanningen moeten doen om onze waterzuiveringsinfrastructuur te verbeteren.

Er is hier gevraagd hoe het zit met de drinkwatermaatschappijen. Wat het financiële luik van het rioolrecht betreft, wil ik enkele randbedenkingen op een rijtje zetten. Op wie moeten de kosten worden verhaald? De TMVW heeft een zeer groot bedieningsgebied. Zullen al die gemeenten tegelijkertijd worden ingeschakeld, waarna men dan misschien tien of vijftien jaar moet wachten vooraleer de eerste riool wordt aangelegd? Men zoekt naar oplossingen om dat efficiënt te organiseren. Is er solidariteit tussen rijkere en armere gemeenten nodig? Hoe houdt men bij de invoering van een rioolrecht rekening met de gemeentelijke inspanningen uit het verleden? Sommige gemeenten hebben al veel inspanningen gedaan. In die gemeenten zal niet veel meer moeten gebeuren. We moeten daar rekening mee houden. Verder is het wellicht aangewezen om rekening te houden met de inkomens van de mensen.

Ik heb al eerder publiek gesteld dat voor de minister van Leefmilieu de samenwerking met de drinkwatersector enkele mogelijkheden biedt. Dat kan synergieën opleveren, bijvoorbeeld inzake facturering. Dat is ook op technisch vlak, inzake onderhoud en renovatie, mogelijk. De drinkwaterleidingen liggen er. De maatschappijen werken met een infrastructuur die in de grond ligt. Ze kunnen goed individuele woningen identificeren. Ze hebben toegang tot de woningen, en dat is met het nieuwe drinkwaterdecreet zeker het geval. Dat is belangrijk, want de aansluiting van individuele woningen op de riolering die voor de deur ligt, is niet evident. Veel burgemeesters zeggen me dat het een goede zaak zou zijn als de verplichting tot aansluiting niet door de burgemeesters, maar door de drinkwatermaatschappijen zou worden opgelegd.

Er is ook een veeleer praktische vraag: zijn alle drinkwatermaatschappijen bereid en in staat om hun core-business uit te breiden? Iedereen weet dat er grote verschillen bestaan in de organisatie van de drinkwatermaatschappijen. Hun schaalgrootte en werking verschilt. Als we deze weg zouden inslaan, dan moeten we tegelijkertijd de drinkwatersector in Vlaanderen rationaliseren.

Ideeën zoals de invoering van het rioolrecht, de participatie van de drinkwatermaatschappijen en een rol voor Aquafin inzake knowhow zijn waardevol. De uitbouw van de gemeentelijke riolering moet echter in de eerste plaats gebeuren met het volle respect voor de gemeentelijke autonomie.

Er zal een beleidsvisie worden uitgewerkt over de rol van de drinkwatersector in de oplossing van dit probleem. Dat zal de basis vormen voor de discussie in de regering. De heer Decaluwe vraagt of die ideeën in het afvalwaterbeleid van het parlement passen. Dit is een belangrijk en boeiend debat, waarover veel meningen leven. Die ideeën maken een kans, op voorwaarde dat ze worden gekaderd in een duurzaam en integraal afvalwaterzuiveringsbeleid. Ik heb het al gehad over de synergieën op het vlak van gelijktijdige aansluitingen en een homogener aanpak van de rioleringsproblemen, van de rioolaansluitingen en van de nog betere samenwerking inzake de inventarisatie van huishoudelijke lozingen.

Het zal dan wel noodzakelijk zijn om de gemeentelijke en de bovengemeentelijke rioleringstaken goed af te bakenen. De gemeenten beslissen momenteel autonoom welke rioleringsprojecten ze op hun grondgebied prioritair uitvoeren. Daardoor ontstaan er regelmatig problemen met de afstemming van het gemeentelijk op het bovengemeentelijk rioleringsnetwerk. De gemeenten proberen de rioleringswerken te laten samenvallen met andere gemeentelijke taken. Als er ergens een gemeenteweg moet worden heraangelegd, dan wordt er ook aan de riolering gewerkt. Die werken passen niet in een duurzaam waterbeleid en dat is nefast voor het eindresultaat. We moeten sowieso komen tot een betere afbakening van rioleringsprojecten binnen een duurzaam lokaal waterbeleid.

We streven altijd naar een brongerichte aanpak. Het is essentieel dat vervuilde en niet-vervuilde waterstromen worden gescheiden. Dat is natuurlijk een enorme opgave. Ik pleit dus voor de verdere uitbouw van gescheiden stelsels. Ook waar nu reeds rioleringsstelsels aanwezig zijn, moeten inspanningen worden geleverd. Die inspanningen kunnen worden geleverd op het ogenblik dat er renovatiewerken moeten worden uitgevoerd. Het is helemaal niet duidelijk of gemeenten met een uitgebouwd afvalwaterleidingennetwerk bereid zullen zijn om toe te treden tot een systeem waarbij de inwoners financieel zullen worden benadeeld op het ogenblik dat er een uniform systeem wordt ingevoerd.

Internationaal is er sinds enkele jaren inderdaad een beweging aan de gang naar meer concentratie

Dua

in de water- en de afvalwatersector. Ook grote groepen zijn er nu in geïnteresseerd. We stellen vast dat deze concentratie niet steeds leidt tot een kwaliteitsverbetering voor de burger. We mogen niet evolueren naar een groot Vlaams monopolie waarbinnen water wordt gewonnen en verdeeld, waarbinnen afvalwater opnieuw wordt ingezameld en gezuiverd, waarbinnen heffingen worden opgelegd en waarbinnen wordt geïnvesteerd. We zullen een dergelijke evolutie met alle mogelijke middelen tegengaan.

Drinkwatervoorziening is een publieke aangelegenheid. De overheid moet dus sturend optreden op het vlak van het drinkwater, wat uiteraard niet wegneemt dat er een aantal privé-actoren op de markt zijn. Ik denk daarbij ook aan de afvalwaterzuivering, waarin de NV Aquafin actief is. We zijn contractueel aan de NV Aquafin verbonden die dus nog een tijdje haar rol zal blijven spelen. De NV Aquafin evolueert in de richting van een performant bedrijf. De normale neiging van een privé-onderneming is gebruikmaken van een bepaalde gelegenheid om een bepaalde service aan te bieden. Drinkwater is echter een publieke aangelegenheid. Voor het overige moeten we onze waterzuivering zo goed mogelijk organiseren en moeten we erover waken dat we de markt nog gedeeltelijk laten spelen, zeker in het KWZI-segment (kleinschalige waterzuiveringsinstallatie). Daartoe hebben we een eerste aanzet gegeven met het nieuwe subsidiebesluit.

Het masterplan is ruimer van opzet dan alleen maar de sanering van het buitengebied. De nieuwe zonering is nu bijna afgewerkt door de VMM, in samenspraak met de gemeenten. Die nieuwe zonering wordt nu ter discussie voorgelegd. Er is vertrokken van een ontwerp van zoneringskaart van de NV Aquafin, maar de uiteindelijke zonering zal er slechts komen na overleg met de gemeenten. Dit moet dan leiden tot de definitieve vastlegging van de zones waar particuliere zuivering moet gebeuren en van de zones waar via openbare leidingen water moet worden getransporteerd om te worden gezuiverd in kleinschalige of grootschalige waterzuiveringsinstallaties.

De projecten die daaruit voortvloeien, zullen samen met de resterende projecten in het reeds grootschalig gesaneerd gebied de globale projectenkorf van het masterplan vullen. Op basis van de beschikbare middelen zal er een prioriteitenlijst worden opgesteld. De projecten die het meest doeltreffend zijn, zullen eerst worden gerealiseerd, zodat een maximale vuilvrachtreductie wordt be-

komen voor het oppervlaktewater. Er lopen nu 21 proefprojecten en de eerste resultaten zullen nog deze maand beschikbaar zijn. Mijn uitgangspunt is altijd geweest dat we moeten komen tot een efficiëntere aanpak van het waterzuiveringsbeleid en dat de heronderhandeling met de NV Aquafin daarom van uitzonderlijk belang is en goed moet worden voorbereid.

In het nieuwe beleid worden de verschillende actoren geresponsabiliseerd en worden de verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de actoren herschikt en beter afgelijnd in homogene pakketten. Een van de knelpunten is juist dat de administratie, de gemeenten en de NV Aquafin dikwijls op elkaars terrein komen, maar als er iets fout loopt, dan steekt de ene de schuld op de andere. Het is dus van groot belang dat die herschikking er komt.

In de resolutie waar de heer Lachaert al gedeeltelijk naar verwees, gaat het over de rechtszekerheid, over de definitieve afbakening, over het gebieddekkend uitvoeringsplan dat er per gemeente moet komen, over het feit dat de gemeenten een sleutelpositie hebben op het vlak van rioleringen en over het feit dat er een optimale afstemming moet zijn van de schaalgrote en de techniek op de ecologische omstandigheden en kosten. Bovendien staat erin dat er niet a priori moet worden vertrokken van een grootschalige aanpak, maar dat er gebiedsgericht moet worden bepaald welke aanpak de meest aangepaste is. Er staat ook in dat de bevoegdheden van de actoren moeten worden herschikt en dat de actoren moeten worden geresponsabiliseerd. Dat zijn de grote lijnen van het eerste deel van de resolutie.

Hoe hebben we de zaken nu concreet aangepakt? Aan Aquafin werd de opdracht gegeven om een masterplanningmethode uit te werken, gebaseerd op een duidelijke zonering met daarnaast een aantal criteria voor het definiëren van de saneringsprojecten. Het uitgangspunt van de zonering vormt het wegwerken van de bestaande planmatige onduidelijkheid die nu in Vlarem staat: zone A waar al een RWZI is, zone B waar er een zal komen en zone C waar er geen is. Iemand die in zone B woont, kan daardoor plots zone A worden. Het is dus een zeer onduidelijke regeling en daar moeten we vanaf.

De masterplanningmethode zelf moet toelaten om op basis van een aantal criteria weer te geven op welke manier de sanering het beste gebeurt. De mogelijkheden zijn een KWZI, een RWZI of individuele zuivering.

Dua

De methodologie voor de zonering die door Aquafin werd ontwikkeld, leidt tot een ontwerpkaart op gemeentelijk niveau. Daarop zijn een vijftal zones aangeduid. De indeling in zones gebeurt op basis van een aantal uitgangspunten en berekeningen, waarbij een omslagpunt werd bepaald. Vanaf dat punt is ofwel centrale collectering ofwel zelfzuivering aangewezen. Op de ontwerpkaarten kunnen vijf zones worden onderscheiden. Er is een zone 1 waar al riolering en collectering gebeurt. In zone 2 is de kostprijs voor collectieve behandeling lager dan 70 percent van het omslagpunt. Daar is collectieve zuivering sowieso goedkoper. In zone 3 ligt de kostprijs veeleer tussen 70 en 100 percent van het omslagpunt. Daar biedt collectieve zuivering nog het meeste voordeel. In zone 4 ligt de kostprijs tussen 100 en 130 percent van het omslagpunt. Collectieve zuivering kan er nog, maar eigenlijk is het al beter om tot particuliere zuivering over te gaan. In zone 5 is het het financieel voordeligst om aan zelfzuivering te doen. De zonering wordt weergegeven in verschillende kleuren.

Aquafin heeft momenteel voor veertig pilootgebieden een ontwerp van zonering ontwikkeld. Die werd uitgetest en er is overleg over gepleegd met de betrokken administraties en de VVSG. Dit heeft voor een aantal noodzakelijke bijsturingen gezorgd. De methodologie is momenteel klaar om opgemaakt te worden voor heel Vlaanderen. Dit moet resulteren in ontwerpen van zoneringskaarten die in een volgende fase door de VMM zullen worden voorgelegd aan de gemeenten. Er is overleg gepland in september. We laten eerst de methodologie nog eens door een Deens studie bureau screenen.

Naast de zoneringsplannen heeft Aquafin ook een masterplanningmethode. Eens de zones zijn afgebakend, wordt via deze methode beoordeeld waar best wordt gekozen voor KWZI's of RWZI's en waar KWZI's het best worden ingeplant. Bijkomende uitgangscriteria kunnen worden ingevoerd naargelang het beleid waarvoor wordt gekozen. Het masterplanningmodel is beschikbaar en wordt momenteel uitgetest op een aantal pilootgebieden. Tegen eind deze maand zal Aquafin het model hebben uitgetest op 21 grotere pilootgebieden.

Dan wil ik het hebben over de beoordeling door de gemeenten. Het doel van het voorleggen van de ontwerpen van zoneringskaarten is dat de gemeenten naargelang de lokale situatie een aantal bijsturingen kunnen doen. Ze kunnen de hele zaak natuurlijk niet in vraag stellen. Hun terreinkennis laat

toe te beoordelen waar er geen leidingen kunnen worden gelegd omdat dit ecologisch onverantwoord zou zijn. De heer Lachaert heeft hier ooit een voorbeeld gegeven waarbij Aquafin een lijn trekt tussen twee punten, maar geen rekening houdt met het terrein.

De gemeenten moeten ook een definitieve uitspraak doen over de zones 3 en 4. Na die beoordeling blijven er uiteindelijk nog 3 zones over : zone 1 met RWZI, zone 2 waar de collectieve behandeling zal gebeuren, met aansluiting op een RWZI of een KWZI, en zone 3 met individuele zuivering. Het voorleggen van de kaarten aan de gemeenten zal gebeuren door de VMM in opdracht van het Vlaams Gewest. Aquafin zal de VMM bijstaan om aan de gemeenten toe te lichten hoe de kaarten technisch-inhoudelijk tot stand kwamen. Conform de bepalingen van de samenwerkingsovereenkomst hebben de gemeenten een jaar de tijd om de kaarten te beoordelen en te onderzoeken. Uiteindelijk stelt de VMM een definitieve kaart vast in overleg met de gemeenten.

Mijnheer Lachaert, u had nog een vraag over de marktmechanismen. Bij de opmaak van de plannen worden duidelijke beoordelingscriteria ingeschreven over de verantwoordelijkheden van het gewest versus die van de lokale gemeentelijke overheid. Hiertoe zal de administratie tegen eind juni een voorstel doen in overleg met de VVSG voor de vaststelling van bovengemeentelijke versus gemeentelijke projecten. Volgende week gaat er een vergadering door op basis van een ontwerp van tekst opgemaakt door de administratie. Daarin zijn de criteria een beetje bijgestuurd. Op basis daarvan wordt het al duidelijk welke de verantwoordelijkheid van het gewest is en welke van de gemeente. Voor de KWZI's bijvoorbeeld kunnen de gemeenten de markt consulteren en eventueel voor privé-aanbestedingen kiezen.

Het is de bedoeling om in de toekomst aan Aquafin de volledige verantwoordelijkheid inzake planning en uitvoering van de bovengemeentelijke infrastructuur te geven en dat in het kader van de responsabilisering. Ze moeten zich uiteraard houden aan de zonering en het masterplan. De economische en ecologische regulering zal gebeuren door de overheid. In afwachting blijft de VMM verantwoordelijk voor de planning. De VMM zal het investeringsprogramma 2004 toetsen aan deze planningsmethode. Op die manier vindt er een meer ecologische en economische evaluatie plaats. Aan de hand daarvan zal de VMM de investeringsprogramma's bijsturen. Ook voor vroegere projecten die nog niet zijn uitgevoerd of technische plan-

Dua

nen die nog niet in een te vergevorderd stadium zitten, zal de VMM een beoordeling doen in overleg met Aquafin.

In de loop van 2000-2001 hebben werd een grondige herziening doorgevoerd van het subsidiebesluit voor de aanleg van rioleringen en de bouw van KWZI's door de gemeenten. De procedures werden vereenvoudigd en de reactietijden werden ingekort. Voor een volledig gescheiden stelsel en voor de KWZI's is in een subsidie van 100 percent voorzien. Semi-gescheiden stelsels krijgen 75 percent subsidie, de andere 50 percent.

We hebben de administratie ook de opdracht gegeven om een exploitatiebesluit uit te werken om zodoende de ongelijkheid inzake het exploiteren van een KWZI tegenover een RWZI van Aquafin weg te werken.

De feitelijke onderhandelingen met Aquafin zullen worden aangevat in september. Ik kan u verzekeren dat we ons daarbij zullen laten bijstaan door een deskundig advocatenbureau. Het zullen immers geen eenvoudige onderhandelingen worden. Zij kunnen echter pas uitvoering krijgen nadat een aantal voorbereidende werkzaamheden verder gevorderd of afgerond zullen zijn.

De opdrachten die in de resolutie van het Vlaams Parlement aan de Vlaamse regering zijn opgedragen ter voorbereiding van de renegotiatie, werden vertaald in een aantal initiatieven die tot nog toe genomen werden.

Tot slot zal er nog voor het reces duidelijkheid moeten zijn over de financiering van het milieu- en waterbeleid. Daartoe zal aan het parlement een financieringsnota worden voorgelegd die nu wordt voorbereid.

Ik wil het ook nog heel even hebben over de commotie die veroorzaakt is door de uitspraken van de VMM op de bewuste studiedag met betrekking tot de kostprijs van de renovatie van de riolering. Mijn administratie heeft mij dienaangaande verzekerd dat er nu een goed zicht is op alle knelpunten. Er werd dus een goede inventaris opgemaakt van de influenten in de RWZI's zodat we ook goed weten waar de verdunningsproblemen zich precies situeren. Bovendien werd een knelpuntendatabank opgemaakt waarin momenteel 800 rioleringsknelpunten opgenomen zijn. Dit kan bijvoorbeeld gaan over het doorzakken van rioleringen, over het insijpelen van grondwater, enzovoort. Het zijn die knel-

punten die we nu prioritair willen oplossen en bij elke aangereikte oplossing willen we dan bepalen hoeveel inwonersequivalent daardoor bijkomend gezuiverd werd.

Het kostenplaatje dat in dit verband werd opgemaakt, is eigenlijk niet meer dan een ruwe inschatting waarop men zich niet al te sterk wil vastpinnen. Het gaat in ieder geval om een enorm bedrag. Dit toont alvast aan dat ons op het vlak van waterzuivering nog enorme uitdagingen te wachten staan.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mevrouw de minister, ik geef u de raad eens een vergadering bij te wonen ter voorbereiding van wegwerkzaamheden waarop ook een vertegenwoordiger van de nutsmaatschappijen aanwezig is. U zult dan heel wat vernemen over de stand van zaken met betrekking tot al die buizen en leidingen.

Ik wil ook benadrukken dat niet alle drinkwatermaatschappijen op dezelfde golflengte zitten. Zo zouden er in Antwerpen zo'n 35.000 woningen niet bekend zijn bij de drinkwatermaatschappij. Ik zie dus niet in hoe de invoering op Vlaams niveau in Antwerpen gerealiseerd kan worden.

De mensen van TMVW zijn gewiekste kerels. Zij doen al het mogelijke om de schepencolleges over de brug te krijgen en spelen daarbij het moment van de waarheid – dus het moment van de afkoppeling – uit. Op korte termijn klinkt alles bijzonder goed in de oren van de schepencolleges, maar op lange termijn moeten we ons toch heel wat vragen stellen. De aangereikte wortel zou wel eens snel een zure pruim kunnen worden.

Ik wil het ook nog even hebben over het masterplan dat in essentie drie zaken bevat : de zaak waar de riolering is of komt, de zaak waar de riolering misschien zal komen en tot slot de zaak waar ze nooit zal komen. Aquafin heeft er uiteraard alle belang bij dat er zo veel mogelijk rioleringen aangelegd worden. Ik verwijs in dit verband naar de 2000-IE-grens (inwonersequivalent). Als men alles volgens die grens vastlegt, zal heel Vlaanderen aangesloten zijn op de waterzuiveringsstations die door Aquafin worden gebouwd. Daarom pleit ik voor een zekere zelfdiscipline. Het is belangrijk voor de gemeenten dat zij het masterplan ook vanuit dat oogpunt bekijken.

Voor de gemeenten is het ter zake ook belangrijk de nodige correcties aan te brengen. Het systeem bevat

Lachaert

immers heel wat fouten waarvan zelfs de VMM niet op de hoogte is. Wat kennisopbouw betreft, is de VMM nog slechter beslagen dan Aquafin.

Wat de onderhandelingen met Aquafin betreft, wens ik erop te wijzen dat er niet alleen de juridische kanten zijn, maar ook de riool – en zuiveringskanten waarbij technici betrokken moeten worden die even beslagen zijn als Aquafin. Die technici zullen in Vlaanderen niet gemakkelijk te vinden zijn.

Ik wil er ook op wijzen dat de positie van Aquafin vandaag niet duidelijk is en ik ben verheugd hier vandaag de kans te krijgen deze stelling nader toe te lichten. Ik wil in dit verband eerst beklemtonen dat ik het niet eens ben met de visie van onze minister-president over Severn Trent omdat Severn Trent ook nog een industriële boodschap heeft.

Ik ga er wel mee akkoord dat er moet worden onderzocht of het aandeel van de financiële beleggers in Aquafin nu niet moet worden uitgekeerd. Er is immers geen enkele inbreng naar het industriële gedeelte. Het enige wat men daar in die raad van bestuur vraagt, is wat het opbrengt. Ik hoor dit van verschillende kanten. Dit kan echt wel worden onderzocht.

Tot besluit wil ik hier nog een tweede element aan toevoegen, dat belangrijk is bij onze onderhandelingen. Aquafin is per slot van rekening een stuk van ons. We zitten daar dus eigenlijk in twee posities. We onderhandelen met onszelf. Onze vertegenwoordiging binnen de raad van bestuur van Aquafin is vandaag op zijn minst zeer onduidelijk. Degenen die daarin zitten, zitten daar zelfs niet meer in voor de VMH (Vlaamse Milieuholding). Eigenlijk zit er daar niemand meer in voor het Vlaams Gewest.

Mevrouw de minister, ik vraag u dat u vanuit de VMH mensen stuurt die met een duidelijke taakstelling het belang van het Vlaams Gewest en het belang van de VMH verdedigen. Vandaag is dat niet zo. Degenen die daarin zitten, zitten daar alleen in voor zichzelf.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd naar de vragen en naar het antwoord van de minister. Het is inderdaad juist dat de waterzuiveringsproblematiek en de Europese verplichtingen die ons zijn opgelegd, enorm veel middelen en enorme inspanningen zullen vragen van de overheid en van de burgers. U vertelt

een juist verhaal. De lasten zullen verhogen. De vervuiler zal moeten betalen. De mensen zullen dus moeten betalen. Ik begrijp dat dit een verhaal is dat moeilijk verkocht raakt. Ik begrijp dus ook wel dat die dossiers moeilijk vooruitgaan. Mevrouw de minister, ik kan u misschien de raad geven om eventueel, zoals andere ministers, regelmatig eens met een gratis pakket naar buiten te komen. Dan zullen de dossiers misschien sneller afgehandeld worden.

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer de voorzitter, ik ken een aantal rijke gemeenten bij ons in de streek die nu koste was het kost willen bewijzen dat de belastingen niet omhoog moeten gaan. Ze gaan enorm snoeien in hun investeringsprogramma. Wat wordt er dan precies gesnoeid ? Het gaat dan inderdaad om projecten inzake de aanleg van riolen om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen.

Mevrouw de minister, kunt u daar iets aan doen ? In Veurne zitten we in een coalitie met de VLD. Wij hebben heel bewust de belastingen verhoogd om te voldoen aan een aantal wettelijke verplichtingen en om ons investeringsprogramma te kunnen uitvoeren voor de bevolking. Er zijn echter heel wat gemeentebesturen die koste wat het kost het tegendeel willen bewijzen, maar daardoor vandaag geen investeringen uitvoeren.

De voorzitter : Dat is de gemeentelijke autonomie die speelt. De afrekening kan dan gebeuren bij de verkiezingen.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het sluitingssce- nario voor de Isvag-verbrandingsoven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het sluitingssce-
nario voor de Isvag-verbrandingsoven.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, er is al heel wat gezegd over de Isvag-verbrandingsoven.

Van den Eynde

Ik kan me voorstellen dat mensen die niet zo nauw bij de problematiek betrokken zijn, de discussies daarover wel eens beu worden. Het gaat hier echter toch wel om een zeer belangrijke aangelegenheid.

Mevrouw de minister, we staan ondertussen toch wel al een stap verder. Op 29 mei hebt u ook onderhandelingen aangevat met alle betrokkenen van de Isvag-oven. Die onderhandelingsronde is heel belangrijk voor de toekomst. Ze zou immers voorstellen en oplossingen moeten kunnen aanreiken om de problematiek van de Isvag-oven op te lossen en te komen tot een mogelijk sluitingsscenario. Vorig jaar had u hiervoor de opdracht gegeven aan twee professoren, die dit sluitingsscenario zouden onderzoeken.

Het Isvag-dossier is uiteraard een heel belangrijk dossier, maar het hangt ook samen met andere dossiers over het afvalgebeuren in Vlaanderen. In dit verband wil ik een signaal geven aan de commissievoorzitter. Er was beloofd dat we het debat over het afvalgebeuren deze maand zouden aanvatten. Dat is echter nog niet gebeurd. Wanneer zullen we daarmee starten ?

De voorzitter : Dat is momenteel in volle voorbereiding. We zullen een uiteenzetting krijgen over het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen. Daarna gaan we daar dan een debat met hoorzittingen over houden. De nadere afspraken moeten wel nog worden gemaakt.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik heb een aantal vragen voor u. Kunt u mij meedelen wat de slotconclusies waren van het rapport van die beide professoren ? Zouden wij dit rapport eventueel ook in handen kunnen krijgen ? Welke scenario's worden er voorgesteld ? Welk scenario lijkt volgens u het meest haalbaar en efficiënt ? Hoe evalueert u de rondetafelconferentie in Wilrijk ? Op welke manier wilt u tot een concrete beslissing komen ? Werden hiervoor al financiële consequenties afgesproken ? Hebt u over die slotconclusies ook overleg gepleegd met de regering, of bent u nog altijd verkennende gesprekken aan het voeren en gaat u pas naar de regering als u concrete plannen hebt ? Wat is nu de volgende stap in dit dossier ? Komt er opnieuw een rondetafelconferentie ? Is er al een datum afgesproken ? Wat is momenteel de stand van zaken ?

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb het dossier van op een zekere afstand gevolgd. Ik stel vast dat de historie van de Isvag-oven een lange historie is. In 1997 werd de oven gesloten omdat hij te vervuילend was. De oven werd in 1999 – tegen de zin van de buurtbewoners – opnieuw geopend, met het fiat van de minister.

Sindsdien is die oven niet meer uit het nieuws geweest, want iedereen had een andere mening. De oven moet dicht. Hij moet niet dicht. Hij moet vervroegd dicht. Hij moet niet vervroegd dicht. Hij moet dicht tijdens deze legislatuur. Hij moet dicht tijdens de volgende legislatuur. De minister van Leefmilieu zegt dat hij dicht moet. De minister-president zegt dat hij open blijft.

Ik denk dat de kern van de zaak in dit dossier niet meer wordt besproken. Afvalverbranding heeft de voorrang op storten. De capaciteit van de oven van Wilrijk hebben we nodig. Als ik het voorontwerp van het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen voor Vlaanderen 2003-2007 bekijk dat bij de OVAM in voorbereiding is, dan zie ik dat er in Vlaanderen nog een daadwerkelijk tekort is aan verbrandingscapaciteit, zelfs na de bouw van de VERA-installatie en van andere voorbehandelingsinstallaties, voor een totaal van meer dan 700.000 ton. We hebben deze oven dus echt wel nodig.

Ik stel ook vast dat de sanering van de oven miljarden heeft gekost. Momenteel wegen de schulden op de exploitatie van de oven. Voorts is het ook belangrijk om weten dat de oven na de sanering een van de beste van Europa is. De schulden zullen pas tegen 2010 volledig weggewerkt zijn, maar daar ga ik me verder niet over uitspreken.

Als die oven dicht zou moeten, dan gebeurt dat volgens mij niet uit milieuoverwegingen. Dit is geen milieudossier, het is een ander, emotioneel gevoelig dossier. Volgens de BBT-normen (best beschikbare technieken) is de Isvag-oven de properste oven van België. Als die oven dicht moet, dan moeten eerst alle andere ovens dicht die minder goede resultaten voorleggen.

Als de oven van Wilrijk dicht moet, dan zadelt men Vlaanderen nodeloos op met een torenhoge factuur. Die factuur doorschuiven naar de gemeenten is niet fair, want ze kunnen dat niet betalen. Ze deden de noodzakelijke investeringen, die het beoogde doel hebben bereikt. Ze zullen op het voorziene tijdstip, het einde van dit decennium, uit de kosten zijn. Vlaanderen met de kosten opzadelen,

Matthijs

is onverantwoord en niet nodig. Tenzij de beheerraad dat zou wensen of er een alternatief scenario voorhanden zou zijn, is er geen reden om de oven vroeger te sluiten dan gepland. De middelen die Vlaanderen daar eventueel voor over zou hebben, kunnen beter worden benut voor andere noodzakelijke milieudossiers – elke week komen er trouwens nieuwe bij.

Zich beroepen op historische schade is niet ernstig. Op gesaneerde gronden mogen opnieuw gewassen worden geteeld, gesaneerde zwembaden mogen openen, gesaneerde fabrieken krijgen opnieuw een milieuvergunning, enzovoort. De middelen aanwenden om de oven vervroegd te sluiten, komt neer op – cru gezegd – Vlaanderen laten opdraaien voor uw verkiezingscampagne. (*Rumoer*)

Vandaag is het niet wenselijk om een installatie die beschikt over de BBT, die voldoet aan de meest strikte normen en die – volgens uw uitspraken – geen hinder veroorzaakt voor de volksgezondheid, af te breken en elders een identieke installatie te bouwen.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik ben blij dat CD&V nu duidelijk kleur bekent. De partij heeft lang genoeg rond de pot gedraaid, maar zegt nu duidelijk dat de oven open moet blijven. Ik denk dat veel mensen uit de buurt en uw lokale partijafdelingen daar akte van zullen nemen.

Mijnheer Matthijs, dit is een milieu- en gezondheidsdossier, maar u probeert het van zich af te schuiven door het te beschouwen als een louter financieel dossier. Er is een hele voorgeschiedenis aan verbonden. Het gaat over een installatie waarvoor geen maatschappelijk draagvlak is omwille van de problemen van milieu en gezondheid die tot vandaag aanwezig blijven in de wijk. Heel wat mensen zijn ziek geworden en meerdere kinderen werden geboren met afwijkingen. Er werd een uitgebreid gezondheidsonderzoek uitgevoerd, maar er kan nog steeds niet precies worden aangeduid wat de vervuilsbronnen zijn. Wellicht is de vervuiling door de verbrandingsovens uit het verleden een oorzaak van de problemen. Natuurlijk kunt u dat allemaal aan de kant schuiven en zeggen dat het u niet interesseert, net zoals de bevoegde minister uit de vorige regering deed. (*Rumoer*)

Het gaat over een probleem van milieu en gezondheid, dat is de kern van de zaak. Er wordt gezocht naar een oplossing voor de Isvag-oven. Ik ben heel blij met de evolutie in het dossier. Op alle niveaus wordt meegewerkt, ook op lokaal niveau en in de intercommunale. Het is logisch dat rekening wordt gehouden met de financiële consequenties. Het bewustzijn is gegroeid dat een vervroegde sluiting opportuun is. De buurt heeft vele problemen gekend. Door de vervroegde sluiting kan er opnieuw een verzoening ontstaan.

Natuurlijk zullen er nog verbrandingsovens zijn in de toekomst en wellicht zullen ook alternatieve installaties problemen van hinder en gezondheid met zich meebrengen, maar een dergelijke locatie – midden in een woonwijk – wordt niet langer als opportuun beschouwd.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik ga eerst wat dieper in op het verloop van het dossier, want dat was de inhoud van de vraag van mevrouw Van den Eynde.

In de beginfase, toen ik het onderhandelingsmandaat van de regering heb ontvangen, heeft een extern bureau een aantal berekeningen uitgevoerd voor een financiële analyse van een aantal sluitingsscenario's. Die analyse was heel ruw en niet werkbaar. Daarom werden twee professoren aangesteld om de zaak van nabij te bekijken in functie van diverse scenario's die bij een mogelijke vervroegde sluiting in aanmerking komen.

Drie mogelijke scenario's werden voorgesteld. Elk houdt een vervroegde stopzetting van de verbrandingsinstallatie van Isvag in. Het tijdsperspectief loopt van 2004 tot 2007. Naarmate wordt opgeschoven in de tijd, variëren de kosten. De vervroegde sluiting 'all-in' van de verbrandingsinstallatie is berekend op 36 tot 46 miljoen euro. Die kost is afhankelijk van de datum waarop de oven wordt gesloten en is samengesteld uit sluitingskosten en meerkosten. Sluitingskosten zijn bijvoorbeeld de sanering van de terreinen en de sloping van de gebouwen. Het zijn kosten die sowieso ooit moeten worden betaald, bijvoorbeeld in 2011 als de vergunning niet langer wordt uitgereikt of op een later ogenblik als de oven niet langer kan functioneren. De meerkosten zijn kosten die enkel te wijten zijn aan de vervroegde sluiting en betreffen onder meer het aflossen van de lening en het contract met Electrabel. De meerkosten van een vervroegde sluiting van de installatie worden geschat

Dua

op 18 tot 28 miljoen euro. Vooral de discussie over dit bedrag is belangrijk.

Scenario 1 houdt in dat de meerkost van een vervroegde stopzetting wordt geïntegreerd in een afvalverwerkingsentiteit die groter is dan Isvag. CV VERA is een van de mogelijkheden – de naam is in elk geval van voor mijn tijd. *(Gelach)*

De kost wordt in dat geval doorgerekend in de prijs per ton, bijvoorbeeld gespreid over de verwerkingscapaciteit ten belope van 300.000 ton van de CV VERA. Het Vlaams Gewest zou zich in een dergelijk scenario borg kunnen stellen voor de aangegane lening, nodig om de sluiting van de installatie te financieren.

Scenario 2 houdt in dat de gedeeltelijke financiering van de sluiting van de installatie via een rechtstreekse kapitaalbreng gebeurt. Dit scenario is door mij enkel verdedigbaar bij de regering als de Antwerpse actoren een evenwaardige inspanning leveren.

Scenario 3 beslaat de reconversie van de Isvag-locatie, eventueel binnen de grotere structuur van een afvalverwerkingssamenwerkingsverband. Dat zou kunnen door een stopzetting van de verbrandingsactiviteiten en een heroriëntering op aanverwante activiteiten, zoals de opslag en overslag van afval. Dit scenario is, logischerwijze, het meest voordelige, zowel op financieel als op sociaal vlak. In de sluitingskost van beide andere scenario's is immers ook het sociaal passief inbegrepen. In het derde scenario blijven de mensen op dezelfde locatie werken, maar krijgen ze een andere taak.

Uit de vergelijking tussen de kosten verbonden aan een sluiting einde 2011 en een vervroegde sluiting in de periode 2004-2007, bepalen enkele elementen het verschil. Zo is er bijvoorbeeld het nog af te lossen gedeelte van de lening. De kosten die verbonden worden aan een vervroegde sluiting van de verbrandingsinstallatie, worden geschat op 18 tot 28 miljoen euro.

Als wordt geopteerd voor een reconversie van de Isvag-site, kan de algemene kost sterk worden verminderd, het sociaal passief worden gedrukt, kunnen er betere leningsvoorwaarden worden bedongen omdat de activiteiten worden voortgezet, kan het afvaltransport worden geoptimaliseerd en kan over het contract met Electrabel opnieuw worden onderhandeld. Meteen is duidelijk dat de reconversie ook de meerkost verbonden aan een vervroeg-

de sluiting van de installatie in gunstige zin beïnvloedt.

Mijnheer Matthijs, ik moet opmerken dat de heer Heylen, de voorzitter van Isvag die ook CD&V-gemeenteraadslid is in Antwerpen, voorstander is van het derde scenario. Hij heeft het trouwens als een mogelijk alternatief naar voren geschoven. Het werd uitgebreid besproken tijdens de rondetafelconferentie en kan om verschillende redenen als zeer positief worden geëvalueerd. Alle betrokken partijen hebben met een positieve en constructieve ingesteldheid aan de conferentie deelgenomen. Een aantal burgemeesters, onder wie de burgemeester van Antwerpen, de buurtbewoners en de vertegenwoordigers van de provincie waren aanwezig. Alles was bespreekbaar en iedereen wenste tot een oplossing te komen die alle partijen konden onderschrijven. De rondetafelconferentie heeft geleid tot een consensus over het voort onderzoeken en specificeren van één van de door de professoren voorgestelde scenario's.

Het grote voordeel van deze rondetafelconferentie is dat er duidelijk en unaniem werd beslist dat scenario 1 en 2 niet verder zouden worden besproken wegens de financiële implicaties. Ik heb zelf gezegd dat de kosten voor die twee opties zeer hoog zouden liggen. Enkel de buurtbewoners hebben die mogelijkheden nog bepleit. Vanuit hun standpunt is dat begrijpelijk. Mijnheer Malcorps, de overheid heeft inderdaad een enorme historische schuld. *(Opmerkingen van de heer Erik Matthijs)*

De twee professoren hebben in opdracht van alle betrokken actoren de opdracht gekregen de financiële en milieutechnische aspecten van het reconversiescenario te verfijnen. Er moet een oplossing worden gevonden in overleg met alle actoren. Bij de uiteindelijke beslissing zal er uiteraard rekening worden gehouden met de gezondheid, de inpassing in het leefmilieu en afvalbeleid en uiteraard ook met de financiering.

De regering heeft me een mandaat gegeven om de onderhandelingen te voeren. Vorige week heb ik aan de Vlaamse regering verslag uitgebracht over de gevoerde onderhandelingen. Op het moment dat een bepaald scenario wordt uitgekristalliseerd en iedereen goed weet wat de consequenties zijn, zal de Vlaamse regering zich daarover buigen vooraleer ik een verdere stap zet in de uiteindelijke besluitvorming.

Mijnheer Matthijs, ik stel voor dat u contact opneemt met de voorzitter van de intercommunale.

Dua

Hij ziet een aantal mogelijkheden in de reconversie van Isvag.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het was niet mijn bedoeling om het debat over Isvag opnieuw te openen. Toch betreur ik de interventie van CD&V in deze commissie. Een tijd geleden waren er toch zware discussies in de commissie ad hoc Milieu en Gezondheid. De CD&V-fractie was tijdens de vergaderingen bijna nooit aanwezig. Enkel tijdens de laatste zittingen, toen het eindverslag werd opgesteld, was er iemand van de CD&V-fractie.

Wat de normering betreft, is het mogelijk dat de oven aan de dioxinenorm voldoet. Het gaat echter niet enkel over dioxine. Er zijn ook nog andere stoffen, zoals PCB's. Toen ik minister Dua hierover heb ondervraagd, bleek dat het bestuur van Isvag niet echt bereid was om mee te werken en metingen te laten uitvoeren.

De voorzitter : Er is nu een nieuwe raad van bestuur.

Minister Vera Dua : Mevrouw Van den Eynde, u weet dat ik zeer kritisch sta tegenover CD&V. Als er echter één persoon is die ik enorm apprecieer omwille van de manier waarop hij de relatie heeft hersteld met de buurtbewoners, dan is het wel de heer Heylen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik zou erg graag kunnen beschikken over het rapport.

Minister Vera Dua : Mevrouw Van den Eynde, het gaat om een erg delicate materie. Ik kan u wel de conclusies geven.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Niet enkel de cijfers interesseren me maar ook de gegevens op het vlak van de gezondheid.

De voorzitter : Ik kan u enkel algemene gegevens bezorgen, maar geen persoonlijke.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, het is belangrijk dat er een oplossing

wordt gevonden om een betere levenskwaliteit te garanderen, niet alleen voor de bewoners van de Neerlandwijk maar ook voor die van de gemeente Aartselaar. Ook daar kampen heel wat mensen met gezondheidsproblemen.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, na al die commotie wens ik toch duidelijk te stellen dat we niets hebben tegen de vervroegde sluiting. *(Opmerkingen)*

We vragen wel dat er een oplossing wordt gevonden, dat er wordt gezorgd voor een heroriëntering, dat er een overeenkomst is met alle vennoten en actoren. Het is de verdienste van het bestuur van de Isvag-oven dat de rust is weergekeerd in de buurt. Ik ben de eerste om toe te geven dat er hinder is geweest voor de buurtbewoners. Het is echter deze regering die de oven de toelating heeft gegeven om terug te openen.

Minister Vera Dua : Mijnheer Matthijs, de waarheid heeft haar rechten. De oven werd gesloten door een rechtbank. In beroep heeft de rechtbank de oven de toelating gegeven opnieuw te openen.

De heer Erik Matthijs : Ik heb heel veel begrip voor de problemen van de omwonenden. Mevrouw de minister, er zijn echter ook gevallen die minder aandacht hebben gekregen van uw kabinet. U weet goed waarop ik doel.

Mijnheer Malcorps, de problemen liggen bij uw regering. U hebt beloofd de oven vervroegd te sluiten, hem zelfs onmiddellijk tijdens deze legislatuur te sluiten. De minister-president heeft daar neen op geantwoord. U moet dan ook de oppositie geen opportunisme verwijten. U hebt de bevolking valse hoop gegeven !

De voorzitter : Ik stel vast dat er overeenstemming is over de doelstelling die is vervat in scenario 3. We moeten daar op voort borduren. Mevrouw de minister, u zult hierover nog vragen krijgen om uw houding te verduidelijken. Het belangrijkste is dat iedereen ongeveer op dezelfde lijn zit.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Wille tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het verlenen van vergunningen voor bedrijven met paarden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Wille tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het verlenen van vergunningen voor bedrijven met paarden.

De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, verschillende bestendige deputaties en ook de Raad van State zijn al herhaaldelijk geconfronteerd geworden met discussies rond vergunningen voor inrichtingen met paarden. Daar waar in het verleden weigeringen meestal op een stedenbouwkundig argument steunden, is dit de laatste tijd meer en meer op basis van de mestwetgeving. Paarden worden immers volgens het Vlareem beschouwd als "grote zoogdieren" en vallen derhalve onder het mestdecreet.

Er bestaan derhalve problemen voor bedrijven met paarden om hun vergunning te behouden of zelfs te verlengen, alhoewel paarden geen enkel mestprobleem opleveren. Het mestdecreet verbiedt immers sinds 1 januari 1996 elke stijging van de vergunde productie, doch ook het behouden van bestaande vergunningen kan in sommige gevallen een probleem zijn.

In het recentste MAP werd een uitzondering voorzien voor paarden. Milieuvergunningen voor paardenstallen die in 1996, 1997, 1998 en 1999 in exploitatie waren kunnen worden verleend voorzover de milieuvergunning voor 1 december 2000 werd aangevraagd. Elke exploitatie die niet ten laatste voor 29 september 1993 werd ingediend bij de mestbank (mestaangifte) wordt echter als niet bestaande beschouwd. Een aantal bedrijven kan daarvan bij het ontstaan van het MAP niet op de hoogte zijn en er was ook geen enkele aanmaning vanwege de Mestbank om zich in regel te stellen (wat juridisch zinloos is aangezien het MAP uit 1995 dateert en de aangifte voor 29 september moest ingediend zijn). Een aantal bedrijven waaronder een aantal maneges die nochtans over een geldige vergunning beschikken worden daarom door de Mestbank als nieuw bedrijf beschouwd ondanks hun jarenlang bestaan, en krijgen daardoor geen vergunning meer met sluiting tot gevolg om een totaal overbodige reden aangezien paarden geen probleem opleveren !

Het decreet van 8 december 2000 (MAP II-bis) verleent de Vlaamse regering echter de mogelijkheid om een permanente uitzondering te voorzien voor paarden en pony's. Er is geen uitvoeringsbesluit gevolgd op het decreet van 8 december 2000.

Mevrouw de minister, wat wordt hieraan gedaan ? Bent u van plan via een besluit een regeling te maken voor de paarden ? Zo ja, wanneer ? Zo neen, waarom niet ? Wat moet er gebeuren met de ondernemingen die geen vergunning meer krijgen ? Ze vallen onder het mestdecreet, ook al veroorzaken ze niet het mestprobleem. De interpretaties hierover zijn geëvolueerd, maar er is geen oplossing. Er is dus nood aan een uitvoeringsbesluit.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de terechte bezorgdheid van de heer Wille. In het MAP staat het zogenoemde amnestieartikel. Daarnaast waren er ook omzendbrieven van de minister van Ruimtelijke Ordening in verband met paardenstallen en maneges. Beide hebben een zeer hoog verwachtingspatroon gecreëerd bij de paardenhouders. Er bestaan hierover enige misverstanden. De uitvoeringsbesluiten zijn nog niet verschenen.

Indien de minister van Leefmilieu en die van Ruimtelijke Ordening over dezelfde aangelegenheid een beslissing treffen, zouden ze overleg moeten plegen zodat de mensen te velde kunnen rekenen op de nodige rechtszekerheid.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het beleid inzake vermisting heeft tot doel de hoeveelheid dierlijk mest terug te dringen tot een bepaald niveau. Naast de doelstelling van het mestdecreet is er immers ook de nitraatrichtlijn.

Het standstillprincipe was al sinds 1996 opgenomen in MAP-1. Er was wel in allerlei uitzonderingen voorzien, zodat het niet echt om een standstill ging. Daaraan werd dan verholpen in de huidige regelgeving van MAP-2bis. Als algemene regel geldt dat tot 2005 geen enkele vergunning kan worden verleend die leidt tot een uitbreiding van de vergunde productie. Evenmin kan een vergunning worden verleend voor 'een nieuwe inrichting'.

De inrichtingen voor het houden van paarden zijn sinds 1996 aan de regelgeving onderworpen, want

Dua

paarden zijn grote zoogdieren. De mestproblematiek is zo groot dat de overheid zich niet kan veroorloven om afwijkingen toe te staan. We zouden de boeren een verkeerd signaal geven door voor één categorie een uitzondering te maken. Of heb ik de heer De Meyer verkeerd begrepen ?

De heer Jos De Meyer : Ik vraag enkel rechtszekerheid.

Minister Vera Dua : Er bestaat grote rechtszekerheid over deze problematiek.

In ons decreet van 3 maart 2000 is een eenmalige regularisatieprocedure opgenomen voor inrichtingen waar enkel paarden worden gehouden. Men stelde immers vast dat veel uitbaters slecht op de hoogte waren van de regelgeving van het MAP. In afwijking van de algemene regeling is met de wijziging van het mestdecreet bij wijze van overgangsmaatregel de eenmalige mogelijkheid gecreëerd om onder bepaalde voorwaarden toch nog vergunningen af te leveren voor inrichtingen voor het houden van paarden. In artikel 36, 6° staat dat er 'milieuvergunningen voor paardenstallen horende bij maneges en paardenfokkerijen die in 1996, 1997, 1998 en 1999 in exploitatie waren, kunnen worden verleend in zoverre de milieuvergunning voor 1 december 2000 wordt aangevraagd.' Er is toen ook een informatiecampagne gevoerd.

Omwille van deze maatregel is het decreet op 8 december 2000 gewijzigd. Aan artikel 33ter, paragraaf 4, is een streepje toegevoegd betreffende 'veeteeltinrichtingen waar uitsluitend paarden en/of pony's worden gehouden.' Zo wou de Vlaamse regering de mogelijkheid creëren om de nutriëntenhalte aan te passen. Maar die wijziging geeft de Vlaamse regering niet de mogelijkheid om niet-conforme vergunningen te regulariseren. Eerst was er een regularisatiegolf. Iedereen ging akkoord om die door te voeren. Nadien kwam er de wijziging die moest toelaten om een nutriëntenhalte te kunnen toekennen aan diegenen die een milieuvergunning krijgen.

Op 5 oktober 2001 keurde de Vlaamse regering een besluit goed ter uitvoering van artikel 33ter, paragraaf 4 van het decreet, voor wat betreft paarden en pony's. Dat besluit bevat geen nieuwe regularisatieprocedure : daarin wordt expliciet verwezen naar de hogervermelde overgangsbepaling. Bovendien zijn de te vergunnen standplaatsen in een regularisatieprocedure beperkt tot het aantal standplaatsen dat op 30 maart 2000 bestond.

Het is dus duidelijk dat de regularisatieprocedure voor inrichtingen voor paarden is afgewerkt, want de aanvragen moesten voor 1 december 2000 zijn ingediend.

Op de eerste vraag antwoord ik dus dat het besluit is goedgekeurd. De uitvoering van deze eenmalige operatie is gebeurd. Op de tweede vraag antwoord ik dat de eenmalige regularisatieprocedure is afgerond. Tenzij men het decreet zou wijzigen, komt er geen nieuwe regularisatieronde. Er bestaat dus rechtszekerheid, zij het dat ze misschien onaangenaam is.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Er zijn twee aspecten die ons nopen tot enige billijkheid. Vooreerst is er wat men, overdreven uitgedrukt, onbehoorlijk bestuur kan noemen. Tenslotte is het zo dat een aantal bedrijfsvoerders niet kon weten wat er uit het MAP zou voortvloeien. De Mestbank heeft hen nooit laten weten dat er zich een probleem zou stellen waarvoor men een oplossing zou moeten vinden. Het MAP dateert van 1995, maar de aanvraag moest in 1993 zijn ingediend. Men kan de uitbaters onmogelijk verwijten dat ze niet alert zijn geweest.

Ten tweede is er de praktische kant van de zaak. Het gaat niet over duizenden bedrijven. Een aantal van die bedrijven beschikt over een geldige vergunning. Hoewel die bedrijven al jarenlang bestaan, stelt de Mestbank dat het om nieuwe bedrijven gaat. Daarom krijgen ze geen vergunning en worden ze gesloten. Dat is het gevolg van een maatregel die diende om het mestprobleem op te lossen, maar op dat vlak veroorzaken die bedrijven geen problemen. Dat kan toch niet.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : De uiteenzetting van de minister over de wetgeving was juist. Ik wil zeker niet de cowboys – en de term is hier op zijn plaats – in bescherming nemen. Ik stel niet voor om decreten te wijzigen om diegenen die niet in orde zijn ter hulp te snellen. Ik deel echter wel de mening van de heer Wille of we geen nuanceringen of verfijningen moeten doorvoeren ten bate van paardenhouderijen die er altijd al zijn geweest, maar omwille van een of andere reden uit de boot zijn gevallen.

De minister van Ruimtelijke Ordening heeft omzendingbrieven rondgestuurd over paardenhouderijen en maneges zonder daarover met de minister van Leefmilieu te overleggen. In het licht van de uitleg van minister Dua stel ik vast dat met de omzend-

De Meyer

brieven van de minister van Ruimtelijke Ordening een fout verwachtingspatroon is gecreëerd. In elk geval leven er bij de mensen twee verschillende interpretaties. Dat maakt het bijzonder moeilijk. Er moet dus worden gecoördineerd. Verder is de zorg van de heer Wille ook de onze.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : De Mestbank heeft grote inspanningen geleverd om alle exploitanten te benaderen. Iedereen die volgens de gegevens van de Mestbank met problemen kampte, is persoonlijk aangeschreven. Ze werden op de noodzaak gewezen om orde op zaken te stellen. Er werd ook verscheidene keren toelichting verschaft aan de groepering van paardenhouders. De sector wist dat een regularisatieprocedure bestond, maar toch kampen nog een aantal bedrijven met problemen.

De omzendbrief waar de heer De Meyer naar verwijst, gaat over de vraag of de uitbaters van maneges in landbouwgebied bouwvergunningen kunnen krijgen. Dat is een belangrijke zaak, maar dat heeft niets te maken met de milieuvergunningen. Dat is misschien niet voor iedereen even duidelijk. In elk geval gaat het hier om een delicaat dossier. Het probleem is klein, maar een remedie kan leiden tot een groot precedent.

De heer Jos De Meyer : We zouden er kunnen aan toevoegen : wat geldt voor paarden moet ook voor andere dieren gelden.

De voorzitter : Het is zeker niet de bedoeling om de doos van Pandora te openen.

De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Ik tracht altijd pragmatisch te zijn. Er zijn twee manieren om deze kwestie op te lossen, denk ik. De eerste is de volgende. Vermits het om een zeer beperkt aantal bedrijven gaat, is het volgens mij niet aangewezen de doos van Pandora te openen. Er moet naar een casuïstische oplossing worden gezocht, nadat dat kleine aantal bedrijven in kaart is gebracht. Ik ben te vinden voor deze oplossing, want ik steun de basisoptie van het beleid. Wat is de tweede mogelijke oplossing ? Parlementsleden en ministers hebben decretaal initiatiefrecht en er kan dus voor een wijziging van het decreet worden gezorgd, maar dat is een prijs die we waarschijnlijk niet willen betalen. De minister en wij moeten wijs nadenken over wat we politiek met deze kwestie zullen doen.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : De heer Wille verwijst waarschijnlijk naar een bepaald dossier of naar enkele dossiers. Elk dossier is hier verschillend en moet afzonderlijk worden bekeken. Het is natuurlijk prachtig omzendingbrieven op te stellen over hoe iemand een bouwvergunning kan krijgen voor een paardenfokkerij in een landbouwzone. De persoon in kwestie moet echter ook worden geïnformeerd over het feit dat die bouwvergunning niet volstaat omdat er ook een milieuvergunning nodig is. Milieuvergunningen en bouwvergunningen kunnen niet los van elkaar worden beschouwd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over vliegtuiglawaai

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over vliegtuiglawaai.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw de minister, we hebben het vroeger al eens over dit probleem gehad en toen hebt u gezegd dat u een debat wilde. Ik had echter begrepen dat de commissie in tijdnood zou komen, moest dat debat er nog voor juni komen. Daarom heb ik over de problematiek een vraag ingediend. Dat belet echter niet dat de kwestie eventueel later nog eens aan bod komt.

Mijn vraag heeft betrekking op de geluidsoverlast veroorzaakt door de luchthaven van Zaventem. Het is niet mijn bedoeling het bestaansrecht van de luchthaven in vraag te stellen en zo de werkgelegenheid die ze creëert, in het gedrang te brengen. Er zijn echter heel veel vragen over de laatste beslissing van de federale regering en over het laatste akkoord tussen deze regering en de luchthaven. De geluidsoverlast in de noordrand van Brussel komt in die vragen veel aan bod.

Boven de noordrand zijn door het laatste akkoord het aantal nachtvluchten en het aantal storende nachtvluchten toegenomen. Dat komt omdat die vluchten volgens het akkoord nu van startbaan

Becq

25R vertrekken in de plaats van startbaan 20, zoals vroeger het geval was.

In het akkoord staat dat er een bevrozing van het aantal nachtvluchten zou komen. Er staat ook in dat de route-Chabert wordt afgeschaft. Bovendien zouden er isolatiepremies komen. Ondertussen worden wel alle nachtvluchten geconcentreerd boven de noordrand van Brussel. Het is die concentratie die kwaad bloed zet. Het gaat immers om een nationale luchthaven, maar er wordt afgezien van een spreiding van de hinder.

Mevrouw de minister, in verschillende gemeenten is een petitie-actie gevoerd. Die heeft 7.000 handtekeningen opgeleverd en is al voorgelegd aan minister Durant. Als het de bedoeling is de mensen ter plaatse serieus te nemen, moet hier toch ook aandacht aan de kwestie worden besteed. U bent een groene minister en u hebt vroeger toch ook deelgenomen aan het gevecht tegen de geluidsoverlast. Veel mensen die de petitie hebben ondertekend, behoren tot uw partij en hopen dat er verandering komt.

Er worden metingen uitgevoerd. Ik heb de resultaten gekregen van de metingen die door de Vlaamse overheid werden uitgevoerd in Meise en Konings-Lo. Er is inderdaad een serieuze stijging van de overlast. In het rapport over Meise wordt gezegd dat het gemiddeld beschouwd om dezelfde hinder als vroeger gaat. Wie de resultaten goed bekijkt, merkt echter dat het aantal vluchten sterk is gestegen. Er is wel een daling van het aantal vluchten met een geluidsniveau tussen de 90 en de 95 decibel van 34 naar 5, maar het aantal vluchten met een geluidsniveau tussen 75 en 90 decibel is verdubbeld. De pieken zijn dus verlaagd, maar van vluchten met een geluidsniveau tussen 75 en 90 decibel passeren er nu tweemaal zoveel als vroeger. Het geluidsniveau van die vluchten is ook enorm storend.

Natuurlijk zijn er mensen die meer last hebben van de vliegtuigen dan andere mensen. Dat is een subjectieve aangelegenheid. Toch is het storend als er om de vijf minuten vliegtuigen overvliegen. Gemiddeld beschouwd blijven de cijfers misschien gelijk, maar de overlast is toegenomen omdat er meer vluchten zijn en omdat ze worden geconcentreerd boven de noordrand van Brussel. In Konings-Lo wordt ook een stijging van de overlast vastgesteld. De overlast is daar met 16 percent gestegen. Ook BIAC spreekt over een stijging van de overlast.

Mevrouw de minister, vroeger hebt u, net als minister Vogels, beweerd dat geluidshinder schadelijk is voor de gezondheid. Er zou nog verder onderzoek over gebeuren. Ik zal u dus geen verhalen vertellen over de stress die de geluidsoverlast veroorzaakt.

De vrees bestaat dat de dagvluchten in dezelfde concentratie over dezelfde route zullen vliegen. In de scholen die op die route liggen, wordt nu al vastgesteld dat de leerlingen moeite hebben om zich te concentreren. Dat is de reden waarom zoveel mensen de petitie hebben ondertekend. Ook de gemeentebesturen hebben moties aangenomen om de concentratie van vluchten mee aan te vechten.

Mevrouw de minister, blijft u bij de stelling dat een kleine bevolkingsgroep alle overlast moet dragen ? Waarom werd het principe van de spreiding van de hinder verlaten ? Zullen de dagvluchten in eenzelfde concentratie over dezelfde route vliegen ? Kunnen de inwoners van de noordrand van Brussel een perspectief krijgen waaruit blijkt dat niet enkel naar hen wordt geluisterd, maar dat er iets aan het probleem wordt gedaan ? Ik heb het dan niet over het perspectief dat het in 2003 allemaal veel minder erg zal zijn. Een spreiding zou veel problemen verhelpen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, lawaai-belasting is een gevoelig thema en houdt verband met twee aspecten. Ten eerste is er de slaapverstoring die in principe te maken heeft met de nachtperiodes en met de situatie binnen de woning. Ten tweede is er de algemene hinder die betrekking heeft op het hele etmaal en zowel de situatie buiten als binnen de woning betreft. Lawaai-belasting is een subjectief element dat sterk kan worden geobjectiveerd. Zoals u weet, zijn er al veel studies over gemaakt en is het kwantificeerbaar wie waar hinder heeft en in welke mate.

Op 11 februari 2000 werd een akkoord gesloten binnen de schoot van de federale regering naar aanleiding van het voorstel van federaal minister Durant om te komen tot een afbouw van de nachtvluchten. Dit akkoord legde enkele doelstellingen vast inzake nachtelijke geluidsoverlast, zoals een halvering van het aantal gehinderden tijdens de nacht en het geleidelijk afbouwen van de meest lawaai-erige toestellen. De Boeing 727 vormt daarin het grootste aandeel. Ook op gewestelijk niveau situeert zich een aantal bevoegdheden met betrekking tot luchthavens, zoals het bepalen van kwaliteitsdoelstellingen inzake geluid, vertaald in immissie- of geluidsnormen.

Dua

Van de kant van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaan sinds 1997 meerdere geluidsnormen, opgebouwd in kringen rondom de luchthaven in functie van de afstand. Deze normen zijn vrij streng en hebben ertoe geleid dat een deel van de nachtvluchten werd afgeleid naar Vlaanderen, zowel Zuid-Brabant als Noordwest-Brabant.

Van Vlaamse zijde hebben we ook niet stilgezeten. In september 2000 heb ik in beroep een milieuvergunning afgeleverd voor de luchthaven van Zaventem, waar naast de immissienorm SEL (Sound Exposure Level) 90 dBA buiten een afgebakende zone, ook een plafond op het aantal nachtbewegingen werd gesteld van 25.000 per jaar of gemiddeld 68 per nacht. Dit wordt gerekend over 365 nachten.

Gaandeweg werd duidelijk dat er enige overlapping bestaat tussen het federaal akkoord en het beleid van de gewesten. Daarom werd op initiatief van premier Verhofstadt een gemengde werkgroep federaal-gewesten in het leven geroepen, met het oog op de harmonisatie van de milieuwetgeving. Dit heeft geleid tot een aanvullend principeakkoord van 22 februari 2002. Met dit principeakkoord tussen de federale regering, de Vlaamse regering en de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over een coherent geluidsbeleid voor de nacht voor de luchthaven van Zaventem, is ervoor gekozen om het probleem van de slaapverstoring aan te pakken via een optimalisering van de nachtelijke vliegroutes en een doorgedreven isolatie van de slaapvertrekken van de omwonenden. Om zowel de kosten van een dergelijke grootschalige isolatieoperatie als het aantal blootgestelde inwoners en te isoleren woningen in te perken, werd geopteerd voor een nachtelijke concentratie van vliegbewegingen. Het gehanteerde principe is dus 's nachts zo weinig mogelijk woningen overvliegen en deze overvlogen woningen zo goed mogelijk isoleren.

Jammer genoeg heb ik moeten vaststellen dat in de loop van 2001 vóór de uitvoering van enig isolatieprogramma, de federale regering een verschuiving van de nachtvluchten heeft doorgevoerd. Dat zorgt ervoor dat er 's nachts minder vliegtuigen opstijgen in zuidelijke richting boven Tervuren, maar dat er aanzienlijk meer boven de noordrand vliegen. Het aantal vluchten boven de noordrand is dan wel toegenomen, maar de piekniveaus zijn lager. Dit is een gevolg van het feit dat het vervangingsprogramma voor lawaaierige vliegtuigtypes in uitvoering van het akkoord van februari 2000 en 2002, ondertussen zijn beloop kent en de effecten daarvan lang-

zaam merkbaar worden. De volledige uitfasering van lawaaierige vliegtuigtypes moet in principe zijn beëindigd tegen januari 2003. Er is een uitzonderlijke verlenging mogelijk tot 1 juli 2003.

Op expliciet verzoek van de Vlaamse regering werd in het akkoord met de federale overheid aan de uitbreiding van de Tour du Brabant een aantal voorwaarden gekoppeld. Ten eerste worden minder mensen gehinderd. Ten tweede worden er geen nieuwe mensen gehinderd. Ten derde is er maar een tijdelijke bijkomende belasting voor de mensen die wel worden gehinderd. Meer bepaald moet er vanaf 1 januari 2003 een merkelijke verbetering zijn ten opzichte van de situatie voor de uitbreiding van de Tour du Brabant.

Ik heb al veel gepraat met mensen die in de omgeving wonen. We kunnen ons afvragen wat het ergste is : een paar keer per nacht wakker worden door een enorme geluidspiek, of constant vliegtuigen die overvliegen aan een matige geluidsoverlast. De gevoeligheid van mensen is hierin nogal variabel.

Zoals hoger al is aangegeven, is hinder een problematiek die zich niet beperkt tot de nachtperiode. De herziening van de vliegprocedures waartoe werd besloten binnen het principiële akkoord 2002, volgens het model 'stable concentrated', heeft uitsluitend betrekking op de nachtperiode en moet samen met het uitvoeren van isolatie bekeken worden. Binnen een bepaalde termijn zal het probleem opgelost zijn omdat de mensen isolatiepremies zullen kunnen aanvragen en in een geïsoleerd slaapvertrek zullen slapen zodat de nachtrust maximaal is gegarandeerd. In het principiële akkoord staat ook dat een gefaseerde omschakeling aangewezen is, mits het uitvoeren van de tussenstap dat er geen nieuw gehinderden en geen zwaardere belasting voor de actueel gehinderden ten opzichte van 2001 komen. Op basis van een impactstudie kunnen de regeringen beslissen de bestudeerde maatregel al dan niet versneld door te voeren. Er zit dus nog een veiligheidsklep in waarbij de Vlaamse regering op een bepaald moment kan vragen of de principes van het principiële akkoord effectief worden gerealiseerd op het terrein.

Voor de isolatie wordt een principe gehanteerd dat is gebaseerd op de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie en dat enerzijds een beperking inhoudt van de piekniveaus en anderzijds ook het globale geluidsniveau in de slaapkamer aan banden legt – het LAeq moet lager liggen dan 26 decibel. Ook het aantal nachtvluchten blijft gehandhaafd zoals vastgelegd in de milieuvergunning

Dua

van september 2000. Daarin staat dat een graduele verhoging van dit aantal nachtvluchten tot maximum 30.000 per jaar enkel onder strikte voorwaarden mogelijk is. Dit wordt namelijk afhankelijk gemaakt van de reële vermindering van de lawaai-overlast op het terrein, te evalueren op basis van de in het federaal akkoord voor 2003 afgesproken totale seizoensquota en geluidscontouren, de graduele realisatie van het isolatieprogramma op het terrein en de toetsing van de lawaaihinder op basis van de aanvaarde WGO-inzichten inzake slaapverstoring. Er staan dus enorme remmen op de mogelijke uitbreiding, wat voor BIAC een impuls is om niet te talmen met de uitvoering van de isolatieprogramma's.

Daarbovenop wordt een werkgroep belast met het verder onderzoeken van een geluidskader voor overdag. Er wordt met andere woorden niet afgestapt van het principe van spreiding van hinder. Zeker overdag zal dat meegenomen worden.

Zoals hiervoor reeds werd aangehaald, mag de concentratie van de nachtvluchten in het verlengde van de piste 25R en de tijdelijk toegenomen geluidsbelasting boven de noordrand niet los worden gezien van de uitfasering van lawaaiërig vliegtuigtypes tegen 2003 en van het ambitieuze isolatieprogramma. We zitten nu in een moeilijke tussenperiode.

Bovendien is in het principiële akkoord van februari 2002 ook een voorstel van immissienormen opgenomen dat zowel door het Brussels als door het Vlaams Gewest zal worden gehanteerd en in de gewestelijke regelgeving zal worden opgenomen na een testperiode van een jaar. Ik ben dus door het federaal akkoord gedwongen om te wachten. Om de immissiewaarden te harmoniseren met de grootheden die gebruikt worden voor het afbakenen van de isolatiezones, wordt de geluidsimmissie van individuele overvluchten gekarakteriseerd door het $L_{Aeq,ls,max}$, en worden de limietwaarden dus niet meer bepaald in SEL – Sound Exposure Level. Er worden 4 zones vastgesteld waarbinnen limietwaarden gelden tussen 23 uur en 6 uur. Twee van deze zones liggen binnen de isolatiezone en komen overeen met de twee laagste isolatiewaarden. De twee andere zones liggen buiten de isolatiezone. Er worden bepaalde waarden voor immissie van lawaai vooropgesteld.

De Vlaamse regering is eigenlijk binnengebroken in het federaal akkoord om ervoor te zorgen dat de situatie in Vlaanderen haalbaar blijft voor de om-

wonenden. Ik verwacht veel van zowel de afname van de pieken door de vervanging van het vliegtuigpark als van de uitvoering van het isolatieprogramma.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Het principe blijft dat er voor de nacht een kleine groep slachtoffers blijft. Zelfs als de pieken wat naar beneden gaan, blijven de concentratie en de last bestaan. Veel mensen vinden het onrechtvaardig dat zij die totale last quasi alleen moeten dragen.

U zegt dat men overdag niet hetzelfde principe van de concentratie bij die kleine groep zal hanteren. Wat betreft de isolatie en de nacht, heb ik mij laten vertellen dat dit geen oplossing is. Er wordt gesteld dat met een verzwakking van 25 decibel rekening zou worden gehouden. Die verzwakking zou echter maar 15 decibel bedragen, omdat men nog een verluchtingsstand in de ramen moet hebben om toch nog gezond te kunnen slapen. Dit zou men in de normering nog op één of andere manier moeten opnemen, los van het feit dat isolatie op zich ook geen oplossing geeft.

Minister Vera Dua : Wat de dag betreft : naar aanleiding van het akkoord met de gewesten zijn er diverse werkgroepen opgestart omtrent technische thema's als isolatie bijvoorbeeld. De eerste besprekingen over de aanpak van de dag werden ook al aangevat. De spreiding is een optie, maar de zaak is nog niet afgerond. Misschien moeten we hier met de bewoners over spreken en zeggen dat dit een compensatie kan betekenen voor de rest.

De isolatie van 25 dB(A) waar in de schema's mee wordt gerekend, geldt inderdaad voor gesloten ramen. De norm die gehanteerd wordt voor de isolatie is het binnenniveau. Volgens de WGO mag die norm van 45 dB(A) niet te dikwijls worden overschreden. De norm die wordt gesteld aan de isolatie binnen de te isoleren zone is inderdaad gebaseerd op het niet meer dan tien keer overschrijden van de norm van 45 dB(A) in de slaapkamer. Bij de verluchting werd rekening gehouden met verluchtingsinstallaties. Het voorbeeld van Schiphol werd gehanteerd, waar men bij het toepassen van isolatie in suskasten voorziet, zodat er verluchting in de slaapkamer kan worden gegarandeerd. Binnen de isolatie is er geen probleem ten aanzien van het garanderen van verluchtingsmogelijkheden.

Dua

U hebt gelijk dat men bij een open raam of een kipraam een kleinere isolatie heeft, maar het is de bedoeling om heel het probleem van de isolatie te herzien zodat het openen van het raam niet nodig zou zijn binnen de isolatiezone.

Mevrouw Sonja Becq : Betekent dit dat men geen verse lucht heeft, maar er een kunstmatige verluchting is ?

Minister Vera Dua : Men krijgt buitenlucht, maar via een kast die akoestisch geïsoleerd is zodat er langs die weg geen lawaai binnenkomt.

Mevrouw Sonja Becq : Wordt dit allemaal gefinancierd door de overheid ?

Minister Vera Dua : Er wordt een fonds gecreëerd door de vliegtuigmaatschappijen zelf en dat zal betaald worden via heffingen bij de reizigers, en dus niet door de overheid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.55 uur.*
